

ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน
สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก
MANAGEMENT SKILLS OF KINDERGARTEN SCHOOL ADMINISTRATORS IN PRIVATE
SCHOOLS UNDER THE PHITSANULOK PROVINCIAL OFFICE
OF THE EDUCATION COMMISSION

สรานุกุลักษณ์ สุดศักดิ์¹, นิรดา เวชญาลักษณ์²

Saranlak Sudsakda¹, Nirada Vejyalak²

Corresponding Author E-mail: saranlak858595@gmail.com.

Received: Nov 29, 2025; Revised: Jan 20, 2026; Accepted: Jan 28, 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 15 แห่ง โดยกำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการปฐมวัย และหัวหน้าระดับปฐมวัย รวมจำนวนทั้งสิ้น 45 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.980 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ทักษะด้านความรู้คิด คิตรব্যอด ทักษะด้านมนุษย และ ทักษะด้านเทคนิค ตามลำดับ

คำสำคัญ : ทักษะผู้บริหาร, ผู้บริหารสถานศึกษา, ระดับปฐมวัย

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท การบริหารการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

¹Student in Degree of Master of Education Field in Education Administration, Pibulsongkram Rajabhat University

²รองศาสตราจารย์, สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

²Associate Professor, Education Administration, Faculty of Education Pibulsongkram Rajabhat University

Abstract

This research aimed to study the administrative skills of kindergarten education administrators in private schools under the Phitsanulok Provincial Education Office. The population consisted of 15 private schools under the Phitsanulok Provincial Education Office. The comprising school directors, heads of academic department, and heads of kindergarten level totaling 45 participants. A purposive sampling method was employed. The research instrument used for data collection was a 5-level with an IOC value ranging from 0.80 to 1.00 and a reliability coefficient for the entire questionnaire of 0.980. The statistical methods used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation.

The research findings revealed that the administrative skills of kindergarten education administrators in private schools under the Phitsanulok Provincial Education Office were, on the whole, at the highest level. When considered individually, all aspects were found to be at the highest level such as conceptual skills, human skills, and technical skills, in that order.

Keywords : Administration Skills, Administrators, Early Childhood Education

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนามนุษย์ สังคม และประเทศชาติ โดยทำหน้าที่สร้างคุณภาพประชากรให้สามารถใช้ชีวิตในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุข แผนการศึกษาชาติ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2560: 67-68) ระบุว่า ประเทศไทยกำลังเผชิญความท้าทายทั้งจากปัจจัยภายนอก เช่น โลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และปัจจัยภายใน เช่น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง แม้ระบบการศึกษาไทยจะมีพัฒนาการด้านปริมาณอย่างเห็นได้ชัด แต่ยังคงประสบปัญหาคุณภาพการจัดการศึกษา การบริหารที่ไม่สอดคล้องเป้าหมายชาติ และการผลิตผู้เรียนที่ยังไม่ตอบโจทย์ทักษะจำเป็นและความต้องการกำลังคนของประเทศ จึงเกิดความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาระบบการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมยิ่งขึ้น การศึกษาปฐมวัยเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากเป็นช่วงสำคัญต่อการพัฒนาสมอง อารมณ์ และบุคลิกภาพ ดังนั้นการจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและนโยบายด้านการจัดการศึกษา

ในสถานการณ์ปัจจุบันการบริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในปัจจุบันกำลังเผชิญความท้าทายสำคัญจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยี และความคาดหวังของผู้ปกครอง รวมถึงผลกระทบจากสถานการณ์โควิด-19 ที่ทำให้รูปแบบการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการต้องปรับตัวอย่างมาก ส่งผลให้ผู้บริหารจำเป็นต้องมีทักษะที่หลากหลายทั้งด้านการบริหารหลักสูตร การพัฒนาครู การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การสร้างความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน ตลอดจนการบริหารงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะการบริหารจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อคุณภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาการเด็กปฐมวัย รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. 2560: 14) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้ คือ มาตรา 54 วรรคหนึ่ง และสองกำหนดว่า “รัฐต้องดำเนินงานให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย” “รัฐต้องดำเนินงานให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาตามวรรคหนึ่ง เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนเข้ามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้วย”

การศึกษาเอกชนมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ของประเทศ โดยช่วยแบ่งเบาภาระของภาครัฐในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา ทั้งในระบบและนอกระบบ ทำให้รัฐสามารถประหยัดงบประมาณและขยายโอกาสทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึง การศึกษาเอกชนจึงเป็นทางเลือกที่ตอบสนองความต้องการของประชาชน และรองรับความจำเป็นในการพัฒนาประเทศภายใต้กรอบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 นอกจากนี้ การศึกษาเอกชนยังมีบทบาทด้านสังคมในการช่วยเหลือผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาส สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. 2561: 36) ที่มุ่งพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ผ่านการส่งเสริมความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัว และชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะ และการปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต จึงทำให้ภาคเอกชนมีส่วนสำคัญในการยกระดับคุณภาพคนและสนับสนุนกระบวนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ร่างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2568 กำหนดปรัชญาการพัฒนาเด็กอายุ 3 - 6 ปีให้เติบโตอย่างมีองค์รวม โดยเน้นการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการผ่านการเล่น การปฏิสัมพันธ์ที่ดี และการลงมือปฏิบัติที่สอดคล้องกับธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพและมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ หลักสูตรฉบับนี้มุ่งยกระดับพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม ความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย รวมถึงพัฒนาการด้านสติปัญญาอย่างสมวัย โดยปลูกฝังทักษะชีวิต การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการเป็นคนดี มีวินัย

และรักความเป็นไทย ทั้งนี้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต้องมีความสุข เหมาะสมกับวัย และเกิดจากความร่วมมือร่วมกันระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2568: 3)

การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะผู้บริหารเป็นกลไกหลักในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานและตอบสนองต่อความต้องการของสังคม การพัฒนาทักษะการบริหารที่ครอบคลุมทั้งความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่จำเป็น จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาเอกชน ซึ่งมีความท้าทายเฉพาะด้าน ทั้งในเรื่องงบประมาณ การบริหารวิชาการ บุคลากร และการจัดการทั่วไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2565: 4) ระบุว่า ปัญหาเหล่านี้ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการศึกษาและความยั่งยืนขององค์กร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องศึกษาทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษย (Human Skills) และ ทักษะด้านรู้คิดรวบยอด (Conceptual Skills) ของผู้บริหาร เพื่อหาแนวทางพัฒนาที่เหมาะสม ช่วยให้สถานศึกษาเอกชนสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาปฐมวัย เพิ่มศักยภาพการแข่งขัน และเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจได้อย่างยั่งยืน

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก เพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสังกัดศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลกได้มีสารสนเทศ เกี่ยวกับทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาให้สามารถบริหารงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก

การทบทวนวรรณกรรม

1. ทักษะการบริหาร

ทักษะการบริหารเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพและความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะสถานศึกษาเอกชนซึ่งมีลักษณะการบริหารจัดการที่แตกต่างจากสถานศึกษาของรัฐ ทั้งในด้านการบริหารงบประมาณ การแข่งขันทางการศึกษา และความคาดหวังของผู้ปกครอง ผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการวางแผน การตัดสินใจ และการจัดการทรัพยากรอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

Katz (1974: 1–12) อธิบายว่า ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skill) หมายถึง ทักษะที่ผู้บริหารใช้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสิ่งของ เครื่องมือ และกระบวนการทำงาน โดยอาศัยความรู้และเทคนิคทางการบริหาร ซึ่งในบริบทของโรงเรียนเอกชน ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความสามารถด้านการบริหารงบประมาณ การจัดสรรทรัพยากร การวางแผนด้านอาคารสถานที่ และการบริหารงานวิชาการให้สอดคล้องกับนโยบายของสถานศึกษาและความต้องการของผู้ปกครอง ทั้งนี้ ทักษะดังกล่าวเกิดจากการฝึกอบรม การศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารจัดการองค์กร สอดคล้องกับ Griffin (2013: 13–15) ที่กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิคเป็นทักษะสำคัญต่อการเข้าใจลักษณะงานแต่ละประเภทในองค์กร โดยเฉพาะผู้บริหารระดับต้นซึ่งต้องทำหน้าที่ถ่ายทอดงาน ฝึกงาน และให้คำแนะนำแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ในบริบทของโรงเรียนเอกชน ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงานทั้งด้านการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอย่างชัดเจน ในด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Skill) Harris (1963: 15–16 อ้างถึงใน สมบัติ โฆษิตวานิช. 2553: 37) ระบุว่า ทักษะดังกล่าวมีความสำคัญต่อการบริหารงานในทุกระดับ โดยผู้บริหารต้องสามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์

เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน และสร้างความไว้วางใจกับผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในโรงเรียน เอกชน ผู้บริหารต้องใช้ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์อย่างมากในการสื่อสารกับครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อสร้าง ภาพลักษณ์และความเชื่อมั่นต่อสถานศึกษา

Ricky W. Griffin (2013: 13 - 15) กล่าวว่า ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ทักษะที่สำคัญในการบรรลุ และเข้าใจลักษณะของงานแต่ละประเภทในองค์กร เป็นทักษะที่สำคัญต่อผู้บริหารระดับต้น เพราะเป็นผู้ปฏิบัติงานให้แก่ ผู้ได้บังคับบัญชาและตอบคำถามเกี่ยวกับงานนี้ซึ่งผู้บริหารที่ดีต้องทราบถึงวิธีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้ผู้บังคับบัญชา

วิเชียร ดิเรกอุดมศักดิ์ (2561: 89) กล่าวเพิ่มเติมว่า ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์เป็นความสามารถในการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น การสร้างแรงจูงใจ การสื่อสาร และการแก้ไขข้อขัดแย้ง ซึ่งมีความสำคัญต่อผู้บริหารทุกระดับ โดยเฉพาะผู้บริหาร สถานศึกษาเอกชนที่ต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมและความร่วมมือจากทุกฝ่าย สำหรับ ทักษะด้านความคิดรวบยอด (Conceptual Skill) Drake and Roe (1986: 29) อธิบายว่าเป็นความสามารถในการเชื่อมโยงและบูรณาการองค์ประกอบ ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน รวมถึงการมองเห็นภาพรวมขององค์การอย่างเป็นระบบ ซึ่งในบริบทของโรงเรียนเอกชน ผู้บริหาร จำเป็นต้องสามารถวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก การแข่งขันทางการศึกษา และแนวโน้มความต้องการของผู้ปกครอง เพื่อนำมากำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ Sitterly (1993: 23) ที่กล่าวว่าทักษะ ด้านความคิดรวบยอดคือความสามารถในการมององค์การในภาพรวมและเข้าใจความเชื่อมโยงของส่วนต่าง ๆ ภายในองค์กร

จากแนวคิดดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ทักษะการบริหารตามแนวคิดของ Katz เป็นกรอบสำคัญที่สามารถ อธิบายบทบาทและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับกรอบแนวคิดของการ วิจัยครั้งนี้

2. ทักษะของผู้บริหาร

การบริหารสถานศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนเป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยทักษะของผู้บริหารในการ ขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กอายุ 3-6 ปี ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และ สติปัญญา ควบคู่กับการตอบสนองต่อความคาดหวังของผู้ปกครองและการแข่งขันทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนเอกชนจึงต้องมีทักษะการบริหารที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทเฉพาะของสถานศึกษา

พิมลพรรณ เพชรสมบัติ (2560: 32-33) กล่าวว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของเครค โร และแคทซ์ ประกอบด้วย ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านการสอน และ ทักษะด้านความรู้ความเข้าใจ ซึ่งเป็นทักษะที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใน บริบทของโรงเรียนเอกชน ทักษะดังกล่าวมีความสำคัญต่อการสร้างคุณภาพและความเชื่อมั่นของผู้ปกครองต่อสถานศึกษา สอดคล้องกับ สัมมนา ธนินิธิ (2560: 57) ที่กล่าวว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาหมายถึงความสามารถในการดำเนินงาน ซึ่ง มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กร หากผู้บริหารขาดทักษะทางการบริหารที่เพียงพอ ย่อมส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพ ในการดำเนินงาน โดยทักษะทางการบริหารสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษย สัมพันธ์ และทักษะด้านความคิดรวบยอด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีงานวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ในบริบทที่แตกต่างกัน ซึ่งผลการวิจัยส่วนใหญ่พบว่าผู้บริหารมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากหรือมากที่สุด โดยเฉพาะ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์และทักษะด้านความคิดรวบยอด (จิตรจรรยา ทรงวิทยา. 2562; ศรีญญา น้อยพิมาย. 2562; สุนิสา สัจจ ศรี. 2565)

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดพิษณุโลก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 15 แห่ง ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา 15 คน หัวหน้าวิชาการปฐมวัย 15 คน และหัวหน้าระดับปฐมวัย 15 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มประชากรในการศึกษา คือ โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 15 แห่ง กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการระดับปฐมวัย และหัวหน้าระดับปฐมวัย รวมทั้งสิ้น 45 คน จากการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดพิษณุโลก แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของ Katz ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

1. ทักษะด้านเทคนิค
2. ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
3. ทักษะด้านความคิดรวบยอด

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งมีระดับความคิดเห็นตั้งแต่ มากที่สุด ถึง น้อยที่สุด โดยการกำหนดระดับคะแนนและการแปลความหมาย ตามเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของบุญชม ศรีสะอาด (2560) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง ระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง ระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ศึกษา ค้นคว้า แนวคิด หลักการและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการ เพื่อพัฒนาและจัดเตรียมเครื่องมือวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย

2. เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบปรับปรุงความสมบูรณ์และความถูกต้องให้ครอบคลุม ทั้งด้านโครงสร้าง เนื้อเรื่องและภาษาที่ใช้และความครอบคลุมเรื่องที่ต้องการศึกษาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3. ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) พิจารณาข้อความในแบบสอบถามเป็นข้อคำถามที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการศึกษาถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาเชิงทฤษฎีที่ได้ศึกษาวิเคราะห์และกำหนดไว้เป็นนิยามศัพท์

4. นำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา IOC (Index of item Objective Congruence) ซึ่งต้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 71-72) ผลตรวจสอบพบว่าได้ค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าอยู่ระหว่าง 0.8 - 1.0

5. นำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
 6. นำไปทดลองใช้ (Try-Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในอำเภอวังทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาคุณภาพด้านความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีการหาสูตร สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2560: 77) ผลการตรวจสอบ พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.980
 7. นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
- วิธีรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์**
1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ถึงผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลกเพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลประกอบการวิจัยจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก
 2. ผู้วิจัยส่งและรับแบบสอบถามทาง Google Forms เก็บข้อมูลจากการแจกแจงกลุ่มตัวอย่างเป็นรายสถานศึกษา
 3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วนำข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อหาค่าสถิติ แล้วดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยครั้งต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2560: 121)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดพิษณุโลก มีผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก

ผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้ให้ข้อมูล	จำนวน
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	15	15
2. หัวหน้างานวิชาการระดับปฐมวัย	15	15
3. หัวหน้าระดับปฐมวัย	15	15
รวม	45	45
คิดเป็นร้อยละ	100%	

จากตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนทั้งสิ้น 45 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการระดับปฐมวัย และหัวหน้าระดับปฐมวัย จำนวนตำแหน่งละ 15 คน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวม

ข้อ	ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับปฐมวัย	N = 45		แปลผล	ลำดับที่
		μ	σ		
1	ทักษะด้านเทคนิค	4.65	.31	มากที่สุด	3
2	ทักษะด้านมนุษย	4.65	.30	มากที่สุด	2
3	ทักษะด้านความรู้คิด คิตรวบยอด	4.68	.36	มากที่สุด	1
	รวม	4.66	.29	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัย ในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.66$, $\sigma = .29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่
ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ทักษะด้านความรู้คิด คิตรวบยอด ($\mu = 4.68$, $\sigma = .36$) ทักษะด้านมนุษย ($\mu = 4.65$, $\sigma = .30$)
และ ทักษะด้านเทคนิค ($\mu = 4.65$, $\sigma = .31$) ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัด
พิษณุโลก พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้
ดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยที่พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนมีทักษะการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด
อาจเนื่องมาจากบริบทของโรงเรียนเอกชนที่ต้องเผชิญกับการแข่งขันทางการศึกษา ความคาดหวังของผู้ปกครอง และความ
จำเป็นในการรักษาคุณภาพการจัดการศึกษา ผู้บริหารจึงต้องพัฒนาทักษะการบริหารอย่างรอบด้าน ทั้งด้านการวางแผน การ
ตัดสินใจ และการบริหารทรัพยากร เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่
กำหนดไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทักษะด้านความคิดรวบยอดมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือทักษะด้านมนุษย
สัมพันธ์ และทักษะด้านเทคนิค ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน
เอกชนที่ต้องมองภาพรวมของสถานศึกษา วิเคราะห์ความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ภายในองค์กร และกำหนดทิศ
ทางการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับบริบทการแข่งขันทางการศึกษาและความคาดหวังของผู้ปกครอง

สำหรับทักษะด้านความคิดรวบยอด ซึ่งอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยใน
โรงเรียนเอกชนสามารถมองภาพรวมของสถานศึกษา วิเคราะห์ความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ภายในองค์กร
และกำหนดทิศทางการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาเอกชนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้สอดคล้องกับ
แนวคิดของ Drake and Roe (1986) ที่กล่าวว่าทักษะทางความคิดรวบยอดเป็นความสามารถในการบูรณาการองค์ประกอบ
ต่าง ๆ ขององค์กร และสอดคล้องกับ Sitterly (1993) ที่ระบุว่าผู้บริหารต้องสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ ของ
องค์กร และเข้าใจผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภายในองค์กร

ส่วนทักษะด้านเทคนิค ซึ่งอยู่ในระดับมาก อาจสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน
เอกชนมีความรู้และความสามารถในการบริหารจัดการงานด้านวิชาการ การบริหารงบประมาณ และการจัดการงานธุรการได้
อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Katz (1974) และ Griffin (2013) ที่เห็นว่าทักษะด้านเทคนิคเป็นทักษะ
พื้นฐานที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถกำกับ ดูแล และสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภัทร เทพสถิตย์ (2565) และ ปณิตา ใจดี (2562) ที่พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าทักษะการบริหารเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา ทั้งในบริบทของสถานศึกษาของรัฐและเอกชน

โดยสรุป ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน จังหวัดพิษณุโลก มีทักษะการบริหารที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทักษะการบริหารของ Katz และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร และยกระดับคุณภาพ การบริหารจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนได้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยพบว่าทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารมีความสามารถทั้งด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านเทคนิค และด้านความคิดรวบยอดอย่างรอบด้าน จึงควรรักษามาตรฐานและพัฒนาทักษะเหล่านี้อย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและเทคโนโลยี ตลอดจนเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารให้ยั่งยืน และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

1.1 ด้านมนุษยสัมพันธ์ กำหนดวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนและสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นทิศทางในการพัฒนาและบริหารจัดการทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพ ควบคู่กับการสร้างความร่วมมือและความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู บุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชน ให้เกิดความเข้าใจและการพึ่งพาอาศัยกันทางสร้างสรรค์ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างพลังการทำงานร่วมกันภายในโรงเรียน นำไปสู่การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านเทคนิค ส่งเสริมการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง การดำเนินงานร่วมกันในลักษณะเครือข่ายจะช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ทรัพยากร และประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา อันจะส่งผลให้โรงเรียนเอกชนสามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างครอบคลุมและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

1.3 ด้านความคิดรวบยอด กำหนดแนวทางการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยยึดหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ควรวางแผนเชิงกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และอัตลักษณ์ของโรงเรียน รวมทั้งจัดระบบติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารจัดการในโรงเรียนเอกชนมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทบทวนในครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาเอกชนจังหวัดพิษณุโลกในบริบทที่ต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นช่วยส่งเสริมผลลัพธ์ของผู้เรียนได้ดี อย่างไรก็ตาม การวิจัยครั้งต่อไปควรขยายบริบทไปยังสถานศึกษาเอกชนที่มีขนาดและสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้แตกต่างกัน เพื่อเปรียบเทียบผลและยืนยันความเหมาะสมของกระบวนการจัดการเรียนรู้ในบริบทที่หลากหลายมากขึ้น

2.2 การศึกษาผลของการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนต่อผลสัมฤทธิ์และทักษะการทำงานในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดพิษณุโลก

จากงานวิจัยพบว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการและกิจกรรมช่วยพัฒนาผู้เรียนได้ดี การวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพิ่มเติมหรือเปรียบเทียบกับรูปแบบอื่น เช่น การเรียนรู้เชิงรุกหรือการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน เพื่อค้นหารูปแบบที่ส่งผลต่อผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2.3 การพัฒนาเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้และทักษะของผู้เรียนจากการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาเอกชน จังหวัดพิษณุโลก จากข้อจำกัดของการวิจัยที่มุ่งเน้นการประเมินเชิงปริมาณเป็นหลัก การวิจัยครั้งต่อไปควรพัฒนาและใช้เครื่องมือที่หลากหลายมากขึ้น เช่น การประเมินจากการปฏิบัติจริง การสังเกตพฤติกรรม และการสะท้อนผลการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งและสะท้อนผลของการจัดการเรียนรู้ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2568). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2568 สำหรับเด็กอายุ 3 - 6 ปี.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จิตรจรรยา ทรงวิทยา. (2562). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา**, Journal of Roi Kaensarn Academi, 4(1) : 14 - 19.
- ธนภัทร เทพสถิตย์. (2565). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). **การวิจัยเบื้องต้น**. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุริยาสาน.
- ปณิตา ใจดี. (2562). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว วันครู 2500**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารศึกษา). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2560). **ทักษะการบริหารของผู้บริหาร**. ปทุมธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เมษดา พุ่มมาลา, และนางลักษณ์ ใจฉลาด. (2565). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์**. วารสารวิจัยวิชาการ, 5(4), 123 - 132.
- วิเชียร ดิเรกอุดมศักดิ์. (2561). **พฤติกรรมมองการณ์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศรัณญา น้อยพิมาย. (2562). **ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารศึกษา). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สัมมา รัตนธัย. (2560). **หลัก ทฤษฎีและการปฏิบัติการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บริษัท ส.เอเชียเพรส (1989) จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579**. กรุงเทพฯ: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). **รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). **ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580**. กรุงเทพฯ.
- สุนิสา สังคศรี. (2565). **ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุพรรณษา อยู่คง, และฉัตรกุล เอื้อพิพัฒนากุล. (2567). **ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนตามความคิดเห็นของครู ในเขตกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน**. วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี, 7(5), 744-745.

- สมบัติ โขจิตวานิช. (2553). ความหมายของทักษะการบริหารงาน. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2568, จาก http://thesis.swu.ac.th/swuthesis/Ed_Adm/Supaporn_R.pdf
- อัจฉราภรณ์ ปานสัสดี, และบุญเลิศ ธาณรัตน์. (2567). ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3. วารสารมหาจุฬานาครธรรมศน์, 11(2), 104.
- อัญชลี ณ นครพนม. (2564). ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐบาลในจังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- Drake, T. L.; & Roe, H. W. (1986). *The Principal ship*. 3 rd ed. New York: MacMillan.
- Hammer, J. S. (2000, July). *An Analysis of Technical, Human and Conceptual Skill Among Student Affairs Administrators in Higher Education*. *Dissertation AbstractInternational*, 23: 64 - A.
- Katz, R. L. (1974). *Skills of an Effective Administrator*, *Harvard Business Review*, *Executive Success Making It in Management*. Massachusetts: University Press Cambridge.
- Marafino, J. A. (1991). *Perceived Administrative Skill of Elementary Principals as Measured by the NASSP Assessment Center Skill Dimensions*. *Dissertation Abstracts International*, 13(2): 104.
- Ricky W. Griffin. (2013). *Management Principles And Practices*. 11th. Ed. (Mason: South-Western Cengage Learning, 2013), 13 - 15.
- Sitterly, C. (1993) . *The Woman Manager: How to Develop Essential Skills for Success*. London: Kogan